

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.
 Fiókkiadóhivatalok: Zomborban: Gombos E. Berta
 dohánytőzsdéjében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyv-
 kereskedésében. Szabadkán: Braun Adolf nyomdá-
 jában. Bácsalmáson: Rosenberg A. cégnél.

Lapvezér:
LATINOVITS PÁL.
 Felelős szerkesztő:
PETŐ FAJOS.

Előfizetési árak:
 Egész évre 12 K. — Fél évre 6 K. — Negyed évre 3 K.
 Tanítóknak, aljegyzőknek, irnokoknak, földmiveseknek és szer-
 nyebb javadalmaszások hivatalnokoknak évi 8 kor., félévre 4 kor.,
 negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden pénteken.

Bács-Bodroghvármegye választóközönségéhez!

Tisztelt Polgártársak!

Vármegyénknak az 1867-ik évi közjogi alapon álló megyebizottsági tagjai e hó 26-án Zomborban megtartott nagygyűlésükön egyhangú határozattal kimondották, hogy az országos Nemzeti Munkapártba belépnek.

A utóbbi évtizedek alatt hazánkban lefolyt események bebizonyították, hogy az 1867-ik évben Deák Ferenc által megalakított közjogi intézmények szilárd alapját képezik hazánk biztos fejlődésének és hogy csak a magyar király és nemzet által összhangban végzett munka az, amely biztosan előbbre visz és a nagy nemzeti célokhoz segít.

Az 1848-as és függetlenségi pártnak négy év előtti kormányra lépésével a nemzeti haladás ezen szilárd alapja meggingott és a nemzet és királya közötti összhang megbomlott.

Az 1848-as és függetlenségi pártnak az 1867-ik évi közjogi alapon álló pártokkal való egyesülése az 1848-as és függetlenségi pártnak az 1867-ik évi közjogi intézmények alapján való kormányzása oly benső és áthidalhatlan ellentéteket idéztek elő a pártok és az azokból kialakult kormány közt egyrésztől, és a kormány, valamint, a koronás király között, másrésztől, hogy az ország törvényes kormányzata teljesen lehetetlenné vált és az állami élet egész vonalán pangás és teljes munképtelenség állott be.

Ezen áldatlan és vigasztalan, az ország lakosaira kiszámíthatatlan károkkal járó állapotnak megszüntetésére alakult az országos nemzeti munkapárt, amely céljával tüzte ki:

1. az 1867-ik évi alkotásokban lefektetett jogoknak csorbitatlan fenntartását azok céltudatos és békés fejlesztését;
2. a nemzet és koronás királya közötti összhang megőrzését;
3. a nemzet anyagi és szellemi életének termékeny és kitartó nemzeti munka által való felvirágoztatását;
4. az ország összes polgárainak vallás és nemzetiségi különbség nélkül szeretettel való egybefoglalását, a törvények által biztosított jogaiknak kölcsönös tiszteletét és kiterjesztését és azoknak a nagy nemzeti munkára való egyesítését; végül

5. annak lehetővé tételét, hogy a haza minden polgára anyagi és szellemi boldogulásának eszközeit minél könnyebben és biztosabban szerezhesse meg.

A vármegye 67-es párt örömmel vállalja magáénak is ezen elveket és feladatokat, mert át van hatva annak erős tudatától hogy csak a közjogi harcok kizárásával

folytatott termékeny munka teheti nagygyűlést, hogy csak az a Magyarország lehet függetlenné és hatalmassá, amelyben a a nemzeti munka kölcsönös megértéssel kapcsolja össze a nemzet millióit és a koronás királyt.

Tisztelt polgártársak! A haza felvirágzása és saját boldogulásunk azt parancsolják nekünk, hogy felretéve minden visszavonást, minden gyűlöletet és ellenségeskedést, egyesüljünk abban a munkában, amelyet az országos nemzeti munkapárt irt zászlajára.

Lépünk be mindnyájan abba a pártba, amely a nemzeti munka által kapcsolja össze szeretetben és kölcsönös becsülésben a haza minden polgárát, tartozzék az bármely társadalmi osztályhoz, nemzetiséghez, vagy hitfelekezethez!

Ha hazánkat, nemzetünket függetlenné és hatalmassá akarjuk tenni, úgy lássunk munkához, szervezkedjünk és támogassuk odaadással és vállvetve a nemzeti munkapártot nagy céljainak elérésében!

Meg vagyunk róla győződve, hogy e haza szeretetében a nemzet fiai között különbség nincs; a mint ezt bizton hisszük, ép úgy meg vagyunk győződve arról, hogy hazafias felhívásunkat a tisztelt választópolgárok követni fogják és vállvetve odaadással és egyetértéssel mindenütt győzelemhez segítik azt a zászlót, amelyre az országos Nemzeti Munkapárt nagy céljai vannak felírva.

Zomborban, 1910. február hó 26-án.

Hazafias üdvözlettel

A Bács-Bodroghvármegyei Nemzeti Munkapárt nevében:

Latinovits Pál,
bárá Vojnits István,
Schmausz Endre,
Zákó Milán,
dr. Molnár Károly,
Ertl János,
dr. Dungserszky Gedeon,
Evetovics János,
dr. Manheim Ármin,
dr. Récsei Ede,
ifj. Szemző Gyula,
legifjabb Szemző István,
dr. Vojnovits Vladán,

mint a végrehajtóbizottság tagjai.

Ifju Vojnits István főispán.

Fernbach Károly távozásával megüresedett főispáni szék immár be van töltve. Bács-Bodroghvármegye és Zombor sz. kir. város főispánjává ifj. bajsai Vojnits Istvánt, a vármegye eddigi alispánját nevezte ki a király. A főispáni kérdésnek ez a helyénvaló, szerencsés megoldása a közlakosság minden rétegét kifogja elégiteni, mert ifj. Vojnits Istvánnal olyan férfiú jut a főispáni méltóságba, akinek jelleme, tudása, munkabírása, politikai következetessége és közigazgatási szakértelme mindenképpen megadják neki az elsőrendű minősítést, a hivatottságot eme állással kapcsolatos nehéz, felelősségteljes, nagyhorderejű feladatok teljesítésére. Azt a huszonnyolc esztendő, amit a közpályán, a vármegye szolgálatában páratlan ügyszeretettel eltöltött, arra használta föl, hogy a szűkebb hazája érdekeit, a nagy Bácska népének erkölcsi és anyagi javát előmozdítsa.

Már 21 éves korában, midőn a közszolgálat terére lépett, nagyratörő eszmékkel, ideális vágyakkal, hatalmas alkotásokra irányuló tervekkel volt eltelve. És ezeket, úgy amint hatásköre nagyobbodott, befolyása erősödött, meg is valósította. Azok, akik az új főispánnal a közpályán együtt működtek, akik munkálkodását közvetlen közletről figyelték, csodákat beszélnek arról a lelkiismeretes, odaadó, minden tudását és erejét megfeszítő ügyszeretetről, melylyel hivatását teljesítette.

Ifj. Vojnits István 1861-ben született, Bajsán. 1882-ben lépett a vármegye szolgálatába. Olyan tisztviselőnek mutatkozott, akire fölebbvalói büszkék voltak. Gyorsan emelkedett; mint fiatal ember került a titeli főszolgabírói állásba, melyet a széttagolt társadalmi csajkásvidékiek meglegedésére töltött be, 1895-ben, az általános restauráció alkalmával nagy lelkesedéssel a vármegye főjegyzőjévé választották meg. Erre az állásra való rátermettségének sokszor adta tanujelét.

Midőn Latinovits Pál 1901-ben főispán lett, ifj. Vojnits Istvánban rögtön fölfedezte azt a férfiut, akiben minden föltétel megvan, hogy nagy célok-, hatalmas alkotásokért való nehéz munkában együtt lehet, együtt kell működni. És Latinovits Pál minden fontos kérdésben, vagy ügyben ki is kérte az akkori főjegyző tanácsát. Ez a viszony még közvetlenebbé, szorosabbá vált, amikor ifj. Vojnits Istvánt 1905-ben nagy lelkesedéssel, egyhangulag alispánná választották. Az új alispánnak csak most nyílt tág tere eszméinek, terveinek megvalósítására. Alispán-ságának rövid 4 esztendeje alatt a vármegye közéletének minden ágára kiterjedő, a társadalmi élet minden vonatkozását érintő kérdéseket hatalmas lépéssel vitte előbbre, valósította meg. A közigazgatási ügyek ellátása körül új, célirányos, a sablontól eltérő reformokat léptetett életbe. Egyéni nemes fölfogásának megfelelően oda hatott, hogy a községi közigazgatás terén sok helyütt észlelhető nemzetiségi és felekezeti villongások megszűnjenek, és ez a befolyása külö-

Meghívó.**A Délvidéki Közgazdasági Bank Részvénytársaság Igazgatósága**

1910. évi márczius hó 6-án vasárnap délelőtt

¹/₂11 órakor az intézet tanácstermében tartandó**XVIII. rendes közgyűlésére**

a t. részvényeseket tisztelettel meghívja.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az 1909. üzletévről szóló igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés.
2. A zárszámadások előterjesztése, a mérleg, veszteség- és nyereség-számla megállapítása. valamint határozathozatal a nyereség felosztása iránt.
3. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Az elnökség, igazgatóság és végrehajtóbizottság javadalmazásának megállapítása 1910. évre az alapszabályok 22. és 23. §§-ai értelmében.
5. Az alapszabályok 21. pontja értelmében 16 igazgatósági tag megválasztása 5 évre.
6. Az alapszabályok 29. §-a értelmében 53 választmányi tag megválasztása 5 évre.
7. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő két részvényes megjelölése.
8. Netáni indítványok. (Az alapszabályok 15. §-a értelmében.)

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni a szavazati jogukat személyesen vagy meghatalmazott által gyakorolni óhajtják, sziveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 10. §-a értelmében az intézet pénztáránál **három nappal** a közgyűlés előtt letétbe helyezni; a letett részvényekről kiadott elismervény a közgyűlésen való részvételre igazoló jegyül szolgál. — Szabadka, 1910. február hó 20-án.

Az igazgatóság.

Vagyon**Mérleg-számla.****Teher**

	korona	f.	korona	f.	korona	f.		korona	f.	korona	f.	korona	f.
Pénzkészlet					225362	53	Részvénytőke :			3000000	—		
<i>Váltók:</i>							<i>Tartaléktőke :</i>			1600000	—		
személyi hitelűek			7716434	60			Értékpapir-árfolyam-ingadozási alap			72000	—	4672000	—
jelzálogilag biztosítottak			3278593	80	10995028	40	Nyugdíjalap					90001	91
<i>Kötvénykölcsonők:</i>							Betétek					6223609	38
jelzálogkölcsonők			14127421	33			Hitelezők					3708861	78
közszégi kölcsonők			3199325	12			Visszleszámított váltók					4974289	42
kezeségi kölcsonők			18380	—	17345126	45	<i>Engedményezett kötvény kölcsonők :</i>						
<i>Adósok :</i>							jelzálogkölcsonők			13009093	97		
jelzálog fedezettel			307947	48			közszégi kölcsonők			3199325	12	16208419	09
egyéb fedezettel			2403660	48			Jelzálog kölcsonökből visszatartott összegek					508491	59
pénzintézetek			686391	40	3397999	36	Fel nem vett osztalék					617	—
Előleg értékpapirokra és árukra					940555	44	Átmeneti kamatok					228159	03
Lebonyolítás alatt álló jelz. kölcsonők					628806	29	<i>Nyereség :</i>						
Értékpapirok és függő kamatai					2570908	96	áthozat az 1908. évről			12557	38		
<i>Ingatlan :</i>							folyó évi nyereségtől			435390	06	447947	44
részesedésünk a parcellázás alatt lévő küsszállási ingatlanban	740504	93											
levonva az ezen ingatlant terhelő amortizációs kölcsonót	425258	80	315246	13									
ház a Kossuth utcában	245000	—											
telek a szegedi szőlőben	13000	—	258000	—	573246	13							
Felszerelés					30000	—							
<i>Hátralékos kamatok :</i>													
jelzálogkölcsonők és váltók után			162034	44									
<i>Átmeneti kamatok :</i>													
engedményezett jelzálogkölcsonők és visszlesz. váltók után előre fizetve			193328	46	355363	08							
					37062396	64						37062396	64

Veszteség**Veszteség-nyereség számla.****Nyereség**

	korona	f.	korona	f.	korona	f.		korona	f.	korona	f.	korona	f.
<i>Kamatok :</i>							Nyereség áthozat 1908. évről					12557	38
betétek után			164543	92			<i>Kamatok :</i>						
visszleszámított váltók után			257944	38			leszámított váltók után			597124	99		
engedm. jelzálog kölcson után			766521	82	1189010	12	jelzálog kölcsonők után			896535	38		
<i>Adók :</i>							folyószámlák, értékpapirelőlegek és egyéb kölcsonők után			100012	51		
intézeti adó			40237	19			értékpapirok után			124861	79	1718534	63
tőkekamat adó			16454	39	56691	58	Értékpapirnyereség					7395	50
<i>Költségek :</i>							Ingatlan jövedelem					14747	91
tiszti fizetések, házbér, nyomtatványok, jótékony célú adományok, végrehajtó bizottság díjazása és egyéb költségek					118784	28	Jutalékok, biztosítási és egyéb üzletek eredménye					60888	26
Leírások					1690	26							
Tiszta nyereség					447947	44							
					1814123	68						1814123	68

! Vas és vegyes-kereskedők ! ! figyelmébe !

Egy **feloszlott gyár** alább fölsorolt gyártmányainak **teljes készletét megvettem** s így abban a helyzetben vagyok, hogy ezeket a cikkeket, **kisebb tételekben is**, a következő mélyen leszállított árakban szállithatom.

Ab **mohácsi vasuti vagy hajóállomás.**

10-2

Eladó:

- 600 gyertyánfa-csákánnyél, darabja 17 fillér.
- 3500 kapanyél darabja 17 fillér.
- 2400 bükkfa-csákánnyél, darabja 17 fillér.
- 6000 favilla, darabja 34 fillér.
- 600 péklapát, darabja 68 fillér.
- 500 péklapát-nyél, darabja 50 fillér.
- 800 vasgereblye-nyél, darabja 17 fillér.
- 1000 baltanyél, darabja 10 fillér.
- 500 kislapát, darabja 12 fillér.
- 1500 kaszanyél, drbja 34 fillér.

Ezenkívül ajánlok kitünő **lenolajpogácsát** métermázsánként **19 K-ért.**

Ehrenfeld Antal
fűszernagykereskedő
M o h á c s.

MÁRTON ISTVÁN

első alföldi tekeasztal-gyártó ipartelep

S Z E G E D,

Boldogasszony-sugárút 58. szám.

Legujabb szerkezetű fordítható **tekeasztalok** jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett. **Régi tekeasztalok** becserelése méltányos áron. Teljes kávéházi berendezések, tekeasztalok átvonása és javítása. Raktáron tart **dákókat** és mindenféle kávéházi felszerelések.

Rajzok és költségvetések ingyen.

Bács megye földrajza

Az elemi iskolai tanhatóságok, tantestületek, a tanító és könyvkereskedő urak figyelmét különösen felhívjuk az alábbi hirdetésünkre.

Felhívom a t. tanhatóságok és kartársaim figyelmét a **Bács Bodrog vármegyei elemi népiskolák III. osztálya számára, az új utasítás alapján irt**

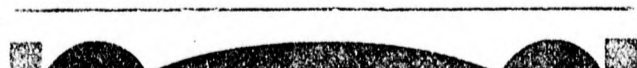
földrajzomra,

melyet a nagym. Miniszter ur f. évi 54794. szám alatt engedélyezett. Felhívásomat azzal teszem közzé, hogy **ez az egyetlen engedélyezett földrajz**, mit t. kartársaim segédkönyvül használhatnak. Szíves jóindulatukba ajánlom sok fáradsággal és költséggel kiállított tankönyvecskémet, melyvel legelső sorban is kartársaimon, illetve tanügyünkön kívántam segíteni.

Könyvem pazar kiállítása, 24 képpel van díszítve és nyomása tiszta. Egyszóval: külsőleg is a legjobb benyomást teszi a szemlélőre.

Ára a térképpel együtt 60 fillér. A megrendeléseket gyorsan és pontosan fogom eszközölni.

Mezei Mihály községi tanító **Zenta.**

Tizenegy illusztrált folyóirat

kölcsön előfizetésben **csak 30 fillér**

Kölcsön könyvtár

havi előfizetésre.

A vidék részére külön kedvező feltételek. Felvilágosítást nyújt

Első

Budapesti Családi Olvasókör

Budapest, Eötvös-u. 37.

„BÁCSMEGYE“

Lapvezér:

Latinovits Pál,

Bács-Bodrogvármegye ny. főispánja.

Felelős szerkesztő:

Pető Lajos.

A. B Á C S M E G Y E

a 750.000 lelket számláló Bács-Bodrogmegyének legelterjedtebb lapja. Előfizetői a megyei előkelő társadalom vezető tagjainak sorából kerülnek ki s így

hirdetések közlésére a legalkalmasabb sajtóorgánium.

A hirdetni kívánóknak készséggel mutatjuk meg előfizetőink hitelesített névjegyzékét.

Hirdetéseket csakis szolid, megbízható cégektől fogadunk el.

A. B Á C S M E G Y E

pártoktól és egyénektől teljesen független ujság s így hatalmi irányítástól, káros befolyástól menten, bátran és elszántan küzd mindama megyei közjavakért, melyek a néppolitikai, társadalmi és gazdasági érdekeinek előmozdítását ceozzák.

A. B Á C S M E G Y E

vezércikkeit, irodalmi és egyéb közleményeit a lapvezéren és szerkesztőn kívül a megye legjobb tollu, kipróbált írói szolgáltatják.

A B Á C S M E G Y E

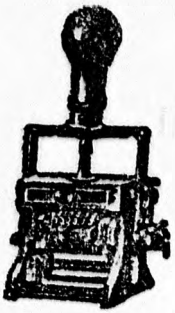
nek, a megye minden községében állandó, rendes tudósítója van s így minden eseményről hű, megbízható és kimerítő tudósítást közöl.

Mutatványszámot mindenki-
nek 4 héttig ingyen küldünk.

A. B Á C S M E G Y E

szerkesztősége és kiadóhivatala
BUDAPEST, Teréz-körut 2. szám
alatt van.

HIVATALOS

bélyegzőket, pecsénymókat, keletbélyegzőt, számológépeket és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabban készít az

Első magyar ruggyanta-bélyegzőgyár és intézet:

GEDULDIGER HUGÓ
vésnök

BUDAPEST,
VI. ker., Váci-körút 17. sz.

A Bácsmegyei Gazdaszövetség szállítja.
Árjegyzék kívánatra ingyen.

HUNGARIA-FÜRDŐ ZOMBOR.

Bérlő: **Sárközi Béla.**

GÖZFÜRDŐ:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig,
szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken
mindig délután fél 2 órától 6-ig.

**Kitünő masször és elsőrendű
tyukszemvágó a fürdőben.**

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap
vasárnap délután kivételével használhatják.
A meleg vízmedence naponta kétszer
kimosva és állandóan friss víz.

Hoffman Mihály Özvegye

**== Lakásberendezési vállalata ==
SZABADKÁN.**

Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de mindig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

TELEFON 400.

ALAPITTATOTT 1876

KULCSÁR és TÁRSA

mázoló-, fényező- és diszítési műintézet

BUDAPEST, VIII., REVICZKY-TÉR 4. SZÁM.

Elvállalunk mindenféle **festészeti, mázolósi és kárpitozási** (tapeta) diszítő munkálatokat, a legmodernebb kivitelben, **kastélyok, villák és lakások** számára. — **Kávéházak és éttermek** diszítése tekintetében szak-

ismeretünk különleges. A főváros legnagyobb kávéházainak diszítési munkálatait a mi cégünk végzi. — A **Nemzeti Szalon** és a **Szent-István-Társulat** termeit is mi diszítettük.

Mintákkal és költségelőiránnyal ingyen szolgálunk.

Ujvidéki városi ártézi jódosfürdő

biztosan gyógyít csuzt, köszvényt, ischiászt, görvélyt és mindenféle vérbetegséget.

Délmagyarország legtökéletesebb és legmodernebb vizgyógyintézete.

Egész éven át nyitva.

➔ Kérjünk prospektust. ➔